

OSAVUOSIKATSAUS II (1.1-30.9.2019)

YLEINEN TALOUDELLINEN TILANNE

Kuntatalouden kannalta elämme mielenkiintoista aikaa uuden hallitusohjelman rakentuessa palvelujen ja yksilönoikeuksien turvaamiseen. Talouden positiivinen vire on hidastumassa, mutta ennusteisiin nähden ei kuitenkaan heikompaa. Kriittistä kuntatalouden osalta on, miten tehtävien lisääminen ja niiden rahoittaminen kohtaavat.

Satakunnassa työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli syyskuun lopussa 8 900 (9,0%), mikä on 160 henkeä enemmän kuin vuotta aiemmin. Työttömien määrä nousi vuoden takaiseen verrattuna nyt ensimmäisen kerran lähes kolmeen vuoteen. Nuorisotyöttömyys on kääntynyt kasvuun. Eniten työttömyys on kasvanut Porissa (6%) ja Pohjois-Satakunnassa (7%).

Rauman seutukunnassa vire on kuitenkin positiivinen työttömien määrän laskiessa 5% vuoden takaisesta. Eurassa työttömiä oli 315, jossa 11 hengen lasku vuoden takaiseen.

EURAN TALOUDELLINEN TILANNE

Talouden 9 kuukauden toteumaa on verrattu edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan ja talousarvion toteumaprosenttiin, joka tasaisen kertymän mukaan on 75 %. Ennuste on laskettu 9 kk toteutuman perusteella verraten edelliseen vuoteen, talousarvioon ja kuntaliiton lokakuun verotuloennusteeseen ja valtionosuuksia budjettiriihen tarkistettuun 0,7 milj. korotukseen.

Toimintatuottojen osalta ennusteen mukaan päästäisiin lähelle talousarvion n. 11 milj. euroa. Toimintatuottojen kertymä painottuu osin loppuvuoteen ja viime vuoteen verrattuna kertymä on hieman kasvanut, myös vakauttamisohjelmassa päätetyt maksujen korotukset vahvistavat loppuvuoden kertymää.

Toimintakulujen kasvu on taittunut alkuvuoden 4 % kasvusta jo alle 3 %iin, joka on linjassa muutetun talousarvion kanssa. Palvelualueet ovat arvioineet lisämääräraharahatarpeen riittävän tämän hetkisten lukujen valossa.

Tuloslaskelma (1000 €)	TP 2017	TP 2018	9kk 2018	TA+mu 2019	9kk 2019	Tot-% 2019	Muuto s %	Ennuste 2019
Toimintatuotot								
Myyntituotot	4 904	4 285	2 737	4 527	2 916	64,4%	6,5%	4 495
Maksutuotot	3 601	3 315	2 491	3 554	2 507	70,5%	0,6%	3 390
Tuet ja avustukset	520	751	548	550	602	109,4%	9,8%	694
Muut toimintatuotot	2 807	2 648	1 493	2 353	1 449	61,6%	-2,9%	2 324
Toimintatuotot yhteensä	11 832	10 999	7 269	10 985	7 474	68,0%	2,8%	10 902
Toimintakulut								
Henkilöstökulut	-34 664	-35 905	-26 501	-36 046	-27 263	75,6%	2,9%	-36 000
Palkat ja palkkiot	-27 336	-28 628	-21 037	-28 869	-21 644	75,0%	2,9%	-29 075
Henkilösivukulut	-7 328	-7 277	-5 464	-7 177	-5 620	78,3%	2,9%	-7 465
Eläkekulut	-6 140	-6 166	-4 638	-6 174	-4 839	78,4%	4,3%	-6 372
Muut henkilösivukulut	-1 188	-1 111	-826	-1 002	-781	77,9%	-5,4%	-1 093
Palvelujen ostot	-28 965	-29 661	-21 611	-29 649	-21 756	73,4%	0,7%	-29 656
Aineet, tarvikkeet	-5 478	-5 638	-4 077	-5 887	-3 942	66,9%	-3,3%	-5 580
Avustukset	-4 449	-5 289	-3 826	-5 949	-4 529	76,1%	18,4%	-6 100
Muut toimintakulut	-1 371	-1 337	-983	-1 298	-1 052	81,1%	7,1%	-1 395
Toimintakulut yhteensä	-74 927	-77 829	-56 998	-78 829	-58 541	74,5%	2,7%	-78 732
Toimintakate	-63 095	-66 830	-49 729	-67 845	-51 068	75,3%	2,7%	-67 830
Verotulot	44 397	43 565	35 769	42 800	32 730	76,5%	-8,5%	42 800
Valtionosuudet	23 838	22 880	17 171	22 520	17 039	75,7%	-0,8%	23 233
Rahoitustuotot ja -kulut	-14	-30	53	-94	63		17,8%	-69
Vuosikate	5 125	-414	3 264	-2 619	-1 236			-1 866
Poistot	-3 536	-3 515	-2 591	-3 623	-2 699		4,2%	-3 621
Tilikauden tulos	1 589	-3 929	673	-6 242	-3 936			-5 487

Vakuttamisohjelmassa päätettiin merkittävistä henkilöstömenoihin kohdistuvista leikkauksista. Ohjelman laadinnan aikana jo muutamia paikkoja jätettiin täyttämättä, joka näkyy jo syys-lokakuun palkkasumman kehityksessä. Kun alkuvuonna palkat olivat 2-3% viime vuotta korkeammat, johtuen mm. palkankorotuksista, syys-lokakuussa palkkasumma oli viime vuotta pienempi.

Yhteenvedona 2019 vuoden tilikauden tuloseennuste on viime vuoden alijäämän tasolla tai jopa sitä heikompi. Huolestuttavaa on vuosikatteen painuminen selvästi pakkaselle.

Seuraavassa palvelualueiden arviot 9 kk toteumasta ja talousarvion määrärahojen riittävydestä. Raportin lopussa konserniyhtiöiden katsaukset. Alla olevaan taulukkoon on koottu koko kuntaa koskevien tavoitteiden toteuma,

Tavoite	Toteutumista kuvaava mittari	Toteuma
1. Positiivinen väetönkasvu	15-64-vuotiaiden määrän suhteellisen osuuden lasku saadaan hidastettua	Ikäryhmän suhteellisen osuuden lasku on jatkanut kasvuaan: 31.12.2017 6 761 / 11 910 as. 56,8 % 31.12.2018 6 632 / 11 748 as. 56,5 % 09/2019 6 566 / 11 655 as. 56,3 % 12/2019 6 550 / 11 624 as. 56,3 % (ennuste)
2. Työpaikkaomavaraisuus ja työllistyminen	Työvoiman määrä ei alene, työttömyysprosentti alle 6%, ns. sakkomaksut 20% pienemmät kuin 2018	Tavoite osittain toteutunut. Työttömyysprosentti 09/2019 5,9 % (09/2018 6,1 %) Sakkomaksut 09/2019 mennessä 275 776 eur (09/2018 254 226 eur)
3. Syrjäytymisen ehkäiseminen	alle 25v. työttömien määrä, jatko-opintopaikka kaikille	Ikäryhmän työttömien määrä: 09/2019: 23 hlöä, 09/2018: 34 hlöä
4. Ympäristöohjelman tekeminen	Koko kunnassa on sitouduttu ohjelman tavoitteisiin	
5. Kuntakonsernin omistajaohjauksen vakiinnuttaminen	Käytänteet ovat yhtenäiset ja kaikkien tiedossa	Vakiinnuttamisvaihe on vielä meneillään
6. Elinkeinoelämän edellytysten tukeminen	Parannetaan sijoitusta yritysilmapiiritutkimuksessa, Aloitaneiden uusien yritysten lukumäärä 50 kpl, Myytyjen yritystonttien (rakentamaton) määrä 6 kpl	Aloitaneiden yritysten lukumäärä per 30.9.2019 yht. 45 yritystä Yritystontteja myyty 2019 2 kpl (Kauppi, Painokulma)
7. Viestinnän tehostaminen	Positiivinen näkyvyys sosiaalisen median kanavissa lisääntyy	Peruspalveluiden näkyvyys somessa lisääntynyt ja asukasmarkkinointikampanja sai jonkin verran huomiota. Elinkeinopuolella ei näkyvyyttä.
8. Henkilöstön hyvinvointi	Työhyvinvointikyselyn tulokset parantuneet, Henkilöstön sairauspoissaolot vähentyneet 10% (1-5 pv), Henkilöstön osaamisen tukeminen (koulutuspäivien lkm)	Toteutetaan loppuvuodesta. Ns. oma ilmoitus si-poissaolot vähentyneet v. 2018 verrattuna 10,7 % (1303 pv -> 1164 pv) Koulutuspäivät 09/2019 mennessä: 1602 pv (09/2018: 1894 pv)
9. Osallisuuden kehittäminen	Osallisuus- ja vaikuttamisohjelman laatiminen	Kyselyt henkilöstölle, luottamusmiehille ja kuntalaisille on tehty, joiden pohjalta raporttia kirjoitetaan
10. Talouden tasapaino	Kunnan ja kuntakonsernin lainakanta per asukasta ei ylitä 10% keskimääräistä lainakantaa Seurataan palvelujen yksikkökustannusten kehittymistä	Lainamäärä lisääntynyt voimakkaasti n. 850 eur per asukas ja ylittää yli 10% ka:n. Yksikkökustannusten seuraamisen kehittäminen aloitettu osana talousohjelmien uudistusta.

Tuloslaskelma (1000		TP	Talousar	TP	Tot	TA	Tot	Tot-%	Tot-%	Muutos	Ennuste
		2017	vio	2018	1-9 /	+muut.	1-9 /	2019	2018	%	2019
Kuntajohta	Tuotot	1 087	606	709	94	706	143	20,3%	15,5%	51,9 %	602
	kulut	-1 287	-1 066	-1 252	-987	-1 105	-785	71,1%	92,6%	-20,4 %	-985
	kate	-201	-460	-543	-893	-399	-643	161,0%	194,0%	-28,0 %	-383
Vetovoima	Tuotot	34	20	62	58	20	37	184,0%	288,3%	-36,2 %	44
	kulut	-460	-658	-671	-379	-714	-344	48,2%	57,6%	-9,2 %	-630
	kate	-426	-638	-609	-321	-694	-307	44,2%	50,3%	-4,3 %	-587
Hallintopal	Tuotot	82	5	101	33	38	44	115,5%	622,9%	33,1 %	50
	kulut	-1 068	-1 003	-1 225	-954	-860	-669	77,7%	95,2%	-29,9 %	-875
	kate	-987	-997	-1 124	-921	-822	-624	75,9%	92,3%	-32,2 %	-825
Konsernin	Tuotot	1 981	1 937	1 920	1 388	1 914	1 378	72,0%	71,7%	-0,7 %	1 901
	kulut	-8 408	-8 602	-8 565	-6 366	-8 632	-6 275	72,7%	74,0%	-1,4 %	-8 481
	kate	-6 427	-6 665	-6 646	-4 978	-6 718	-4 897	72,9%	74,7%	-1,6 %	-6 580
Sivistyspal	Tuotot	1 391	1 231	1 404	956	1 252	993	79,3%	77,7%	3,8 %	1 396
	kulut	-17 989	-17 887	-18 320	-13 548	-19 127	-14 184	74,2%	75,7%	4,7 %	-19 195
	kate	-16 598	-16 656	-16 916	-12 591	-17 876	-13 191	73,8%	75,6%	4,8 %	-17 798
Perusturva	Tuotot	3 934	4 014	3 956	2 757	4 165	2 774	66,6%	68,7%	0,6 %	3 933
	kulut	-40 510	-40 134	-42 425	-30 820	-42 824	-32 067	74,9%	76,8%	4,0 %	-43 726
	kate	-36 576	-36 119	-38 469	-28 063	-38 660	-29 293	75,8%	77,7%	4,4 %	-39 793
Tekniset	Tuotot	3 323	2 702	2 848	1 983	2 890	2 105	72,8%	73,4%	6,2 %	2 976
	kulut	-5 204	-5 238	-5 372	-3 945	-5 567	-4 218	75,8%	75,3%	6,9 %	-5 680
	kate	-1 881	-2 537	-2 524	-1 963	-2 677	-2 113	79,0%	77,4%	7,7 %	-2 703

Käyttötalouden tuotot ja kulut palvelualueittain, sekä ennuste.

KUNTAJOHTAMINEN & VETOVOIMAPALVELUT

HALLINTOPALVELUT

Hallintopalveluiden palvelualueen ulkoisten menojen toteuma on yhdeksän kuukauden jälkeen 75,9 %. Ulkoisten tulojen toteuma on 155,5 %. Näiden myötä toimintakate on yhdeksän kuukauden jälkeen hallintopalveluiden palvelualueella 75,9 % arvioidusta.

Menoissa ylitys johtuu pääosin henkilöstökuluista (77,8 %) ja palvelujen ostoista (82,4 %). Henkilöstökulut painottuvat maltillisesti ensimmäiselle vuosipuoliskolle. Palvelujen ostoissa ylitystä on tapahtunut melko tasaisesti euromääräisesti isoimmilla menokohdilla. Esimerkiksi it-kulujen toteuma on jo 114,9 %, johtuen lievistä alibudjetoinnista. Huomioitava tosin on, että palvelujen ostoissakin menokehityksen voidaan odottaa kevenevän loppuvuotta kohden.

Tulojen merkittävän kertymän selittää eduskunta- ja europarlamenttivaalien kustannusten korvaukset, jotka maksettiin täysimääräisesti syksyn 2019 aikana. Toistaiseksi on melko realistista odottaa, että hallintopalveluiden palvelualue pysyy vuoden 2019 talousarviossa.

Toiminnallisten tavoitteiden ja toimenpiteiden osalta on huomioitava, että hallintopalveluiden normaalitoimintaa ovat rasittaneet vuoden 2019 aikana kunnan talouden ja palveluiden vakauttamisprosessin / yhteistoimintaneuvotteluiden ohjaus- ja valmistelutehtävät sekä työterveyshuollon kilpailutuksen valmistelu. Keväällä järjestettiin poikkeuksellisesti kahdet vaalit.

Digitalisaation kehittäminen ei ole edennyt hallintomenettelyssä odotetulla tavalla vuoden 2019 aikana. Tiedonohjaussuunnitelmaprosessia ei ole saatu vielä käynnistettyä uudelleen sen katkettua elokuussa henkilöstöjärjestelyistä johtuen.

Henkilöstöpalveluiden osalta alkuvuonna käyttöön otettu uusi raportointijärjestelmä ja varhaisen tuen malli olisi edellyttänyt jalkauttamisen aktiivisempaa seurantaa ja tähän panostamista. Erilaisissa kriisi- ja ongelmatilanteissa henkilöstöpalvelut ovat kuitenkin pystyneet toimimaan tukena melko hyvin. Syksyn edetessä henkilöstöpalveluiden katseet ovat suuntautuneet enemmän vuodelle 2020 ja yhteistyöhön työterveyshuollon uuden palveluntuottajan kanssa.

Terveysperusteiset poissaolot

2018, 1-9 Koko kunta	Poissaolot kalenteripäivinä	Poissaolot euroina	Poissaolojen %-osuus teoreettisista kalenteripäivistä	Poissaolojen %-osuus säännöllisen työajan ansioista
Alle 4 pv	1960	157 422,04 €	0,87 %	0,93 %
4 - 29 pv	4354	332 042,75 €	1,93 %	1,97 %
30 - 60 pv	1383	108 527,42 €	0,61 %	0,64 %
61 - 90 pv	428	21 165,28 €	0,19 %	0,13 %
91 - 180 pv	415	8 799,26 €	0,18 %	0,05 %
Yli 180 pv	543	0,00 €	0,24 %	
Kaikki yhteensä	9083	627 956,74 €	4,03 %	3,72 %

2019, 1-9 Koko kunta	Poissaolot kalenteripäivinä	Poissaolot euroina	Poissaolojen %-osuus teoreettisista kalenteripäivistä	Poissaolojen %-osuus säännöllisen työajan ansioista
Alle 4 pv	1841	146 751,46 €	0,83 %	0,85 %
4 - 29 pv	4190	334 221,16 €	1,88 %	1,94 %
30 - 60 pv	1180	86 944,97 €	0,53 %	0,51 %
61 - 90 pv	645	33 788,37 €	0,29 %	0,20 %
91 - 180 pv	511	10 365,86 €	0,23 %	0,06 %
Yli 180 pv	424	0,00 €	0,19 %	
Kaikki yhteensä	8791	612 071,82 €	3,94 %	3,56 %

Tehdyt henkilötyövuodet 1- 9

	Henkilötyövuosi 01-09/2019	Henkilötyövuosi ed. vuosi 01-09	Henkilötyövuosi muutos-% ed. vuoteen
Kuntajohtaminen	0,75	0,75	0,00 %
Hallintopalvelut	8,13	9,09	-10,55 %
Vetovoimapalvelut	3,50	3,10	13,02 %
Konsernin tukipalvelut	9,35	9,17	1,91 %
Sivistyspalvelut	215,04	212,05	1,41 %
Perusturvapalvelut (sis. työllisyyspalvelut)	259,54	264,56	-1,90 %
Tekniset palvelut (sis. toimitilapalvelut)	93,21	94,11	-0,95 %

Vakinaisen henkilöstön määrä palvelualueittain

	Yhteensä 30.9.2019	Yhteensä Henkilömäärä 31.12.2018
Kuntajohtaminen	1	1
Hallintopalvelut	11	11
Vetovoimapalvelut	3	4
Konsernin tukipalvelut	13	13
Sivistyspalvelut	233	244
Perusturvapalvelut	269	286
Tekniset palvelut (sis. toimi- tilapalvelut)	99	102
Yhteensä	629	661

KONSERNIN TUKIPALVELUT

Konsernin tukipalveluiden talous on toteutumassa talousarvion mukaisena ensimmäisen 9 kk osalta. Raportissa näkyy vielä toimitilapalvelut, joka 1.4. on siirtynyt osaksi teknisiä palveluja, mutta talouden seuranta ei kesken vuoden ole muutettu. Talousarviossa alun perin haettuja n. 100 000 euron säästöjä, ei olla toimitilapalveluiden osalta saavuttamassa, vaan lisämäärärahaa haettiin. Toimitilapalveluiden tekstit teknisten palveluiden alla.

Talousohjelmistossa on aloitettu taloushallinnon ohjelmistojen uudistamistyö, jossa samalla kartoitetaan ja kehitetään talousprosesseja yhteistyössä palvelualueiden kanssa. Samalla vastataan myös talousarviovuoden tavoitteeseen kehittää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan prosesseja osana talouden ja toiminnan suunnittelua. Talouden kiristyessä palveluiden tehokkuuden seuranta eri palvelutuotteiden osalta on tärkeä kehittää osana määrärahojen seuranta ja palvelurakenteen uudistamista. Uudistukseen on haettu digi-kehittämistä rahaa.

Kuntakonsernin ohjausta on kehitetty yhtenäistämällä taloushallinnon ohjelmia ja siirtymällä konsernitilien käyttöön rahoituksen hankinnassa.

PERUSTURVAPALVELUT

Vuoden 2019 tammi-syyskuun toimintatuotot ovat jäämässä alle talousarvion. Toimintatuottojen kehityksessä pitää ottaa huomioon tuloraportin ajankohta, jolloin kaikki tulevat tuotot eivät vielä ole kirjautuneet syyskuulle.

Vuoden 2019 tammi-syyskuun henkilöstökustannukset ovat toteutuneet lähes talousarvion raamissa (77,2%), kun huomioidaan kesäkuussa maksetut lomarahat. Palveluiden ostoihin varattu määräraha on jäänyt yhdeksän kuukauden toteumassa alle talousarvion (73,9). Palvelualueen toimintakatteen toteuma on hieman yli talousarvion (76,3 %). Hyvin todennäköiseltä näyttää, että palveluiden ostoihin annettu lisämääräraha ei tule riittämään kolmen viimeisen kuukauden ostoihin.

PERUSTURVAPALVELUT HALLINTO

Perusturvapalveluiden hallinnon henkilöstökulut ovat toteutuneet talousarvion mukaisesti. ATK-kuluihin varattu määräraha on tasaisella kulutuksella ylittymässä arviolta 150 000 euroa (yhdeksän kuukauden toteuma 103,2 %).

SOTE AVOPALVELUT

Vastuualueen toimintatuotot eivät ole toteutuneet yhdeksän ensimmäisen kuukauden kuluessa talousarvion mukaisesti (61,9%).

Vastuualueen palveluiden ostot ovat toteutuneet alle talousarvion (72,5 %). Palveluiden ostoihin varattu määrärahan riittävyyteen liittyy vielä epävarmuustekijöitä esim. erikoissairaanhoidon kustannukset. Vastuualueen henkilöstökustannukset ovat toteutuneet alle talousarvion (72%). Vastuualueen toimintakatteen toteuma on alle talousarvion (73,2 %).

VANHUSPALVELUT

Vastuualueen maksutuotot ovat toteutuneet lähes talousarvioon mukaisesti. Myyntituotot kokonaisuudessaan ovat jäämässä alle talousarvion. Toimintakulujen toteuma on 78 %. Palveluiden ostoihin varattu määräraha on lähes talousarvion raamissa (78,7%), samoin henkilöstökustannukset. Vastuualueen toimintakatteen toteuma on yli talousarvion (79,5 %).

VAMMAISPALVELUT

Vastuualueen maksutuotot ovat toteutuneet lähes talousarvion mukaisesti. Myyntituotot ovat jääneet yhdeksän kuukauden toteumassa alle talousarvion (21,6 %) johtuen kuntien ostojen vähentymisestä asumispalveluissa. Toimintakulujen toteuma (74,4 %) on talousarvion raamissa. Vastuualueen toimintakatteen toteuma on yli talousarvion (76,8 %).

LASTEN JA NUORTEN PALVELUT

Vastuualueen toimintatuotot eivät ole toteutuneet vuoden yhdeksän ensimmäisen kuukauden aikana talousarvion mukaisesti (59,9%). Voidaan kuitenkin arvioida, että tuotot lisääntyvät kolmen viimeisen kuukauden aikana (esim. ely-keskuksen avustukset).

Vastuualueen henkilöstökustannukset ovat toteutuneet talousarvion (75,7 %). Palveluiden ostojen toteuma on 77,8 %. Tasaisella kulutuksella vastuualueen palveluiden ostot ovat ylittymässä, joka johtuu lastensuojelun avo- ja laitoshuollon ostopalveluihin varatun määrärahan riittämättömyydestä. Vastuualueen toimintakatteen toteuma on yli talousarvion (79,9 %).

SIVISTYSPALVELUT

Osavuositarkastus III käsitellään ulkoisten tuottojen ja kulujen osalta. Talousarvioon on tehty seuraavat määrärahalisäykset:

- Varhaiskasvatus: 938 000 €
- Perusopetus: 183 000 €

Varhaiskasvatuksen Lasten hoidon tukiin (4056) on lisätty 450 000 €, loput on jaettu kustannuspaikoille henkilöstökuluihin. Perusopetuksen koko 183 000 € on jaettu kustannuspaikoille henkilöstökuluihin.

Talousarvio lisätyillä määrärahoilla mahdollistaa palvelualueen hoitamaan ne tehtävät, jotka sille alun perin on määritetty.

Tilinpäätösennusteiden perusteella toimintatuotot ylittyisivät noin 150 000 eurolla. Toimintatuottojen toteutuma on syyskuun lopulla 79,3 %. Toimintatuottoihin vaikuttaa olennaisesti se, kuinka paljon vuoden vaihteessa on sijoitettujen lasten perusteella olevaa laskutusta kotikunnilta. Muut tuotot toteutuvat suunnilleen talousarvion mukaisesti. Osa saaduista avustuksista siirretään vuodelle 2020 toiminnan suhteessa.

Toimintakulujen toteuma on 74,1 % ja niistä henkilöstökulujen toteuma 73,9 %. Palkkojen toteuma on 73,5 %. Palkoissa on kasvua 5,0 % viime vuoden vastaavaan ajankohtaan nähden. Nyt näyttää siltä, että palkkamäärärahat pysyvät muutetussa talousarviossa vuoden lopussa. Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palkoissa on noin seitsemän (7) avustajaa joiden palkat laskutetaan kotikunnilta vuoden loppuun mennessä. Palvelujen ostoissa koulukuljetukset näyttävät ylitystä noin 100 000 euroa, mutta muissa palveluissa tulee alitusta sen verran, että palvelujen ostot kokonaisuudessaan tulevat pysymään talousarviossa. Kokonaisuutena palvelualueen toimintakulut pysyvät talousarviossa 2019.

VARHAISKASVATUS

Varhaiskasvatuksen toimintatuotot toteutuvat talousarvion mukaisesti.

Varhaiskasvatuksen palkkojen toteuma on 72,2 %, kasvua viime vuoden vastaavaan ajankohtaan 6,4 %. Tilinpäätösennuste näyttää kuitenkin tässä vaiheessa, että palkat tulevat pysymään muutetussa talousarviossa. Ostot ja palvelujen ostot etenevät talousarvion mukaisesti. Määrärahalisäyksen jälkeen myös avustukset eli lasten kotihoidon tuki ja palvelusetelimenot toteutuvat talousarvion mukaisesti. Yhteenvetona voidaan todeta, että varhaiskasvatuksen vastuualueen nykyiset määrärahat vastaavat varhaiskasvatuksen toiminnan laajuutta.

PERUSOPETUS

Perusopetuksen vastuualueen palkkojen toteuma on 73,8 %, kasvua viime vuoden vastaavaan ajankohtaan 4,7 %. Tuntikehystä leikattiin alkaneen lukuvuoden alussa yleisopetuksesta ja erityisopetuksesta noin sadalla tunnilla. Henkilöstökulujen lisämäärärahat kohdennettiin sijaisten palkkoihin sekä hankkeiden henkilöstökuluihin. Nyt tilinpäätösennuste näyttää, että perusopetuksen henkilöstökulut toteutuvat muutetun talousarvion mukaisesti. Palvelujen ostojen noin 100 000 euron ylitys tulee koulukuljetusten ylityksestä.

Toimintatuotot ylittynevät noin 100 000 eurolla, joten toimintakate toteutuu lähelle talousarvion arvioitua.

KOULUTUS- JA OHJAUS

Koulutus ja ohjaus- vastuualueen toimintatuotot ja toimintakulut toteutuvat talousarvion mukaisesti. Lukuvuoden 2019-2020 kurssitarjontina lukiossa on vähennetty 8 kurssilla.

HYVINVOINTIPALVELUT

Hyvinvointipalvelujen vastuualueen toimintatuotot toteutuvat talousarvion mukaisesti.

Toimintakulujen toteuma on 82,7 %, palkkojen 77,6 %. Palkoissa tulee lievä ylitys, mutta muut kuluerät jäävät hieman alle budjetoidun, joten kokonaisuutena vastuualue tulee pysymään talousarviossa.

Nuorten työpaja on hallinnollisesti siirtynyt 1.6.2019 alkaen perusturvan palvelualueelle, mutta kustannuspaikan talousluvut ovat hyvinvointipalveluiden vastuualueella. Oletuksena on edelleen, että perusturvapalvelut vastaavat nuorten työpajan pysymisestä talousarviossa.

TEKNISET PALVELUT

HALLINTO

Syyskuun lopun toteutuma on toimintatuottojen osalta 0 % ja toimintakulujen osalta 85,2 %. Satakunnan pelastuslaitos on tekemässä alijäämäisen budjetin. Euran kunnan osuus 700 000 €:n alijäämästä on n. 40 000 €.

KIINTEISTÖT

Kiinteistöpalveluiden syyskuun lopun ulkoisten toimintakulujen kokonaistoteutuma on 64,2 % ja toimintatuottojen 63,5 %. Ylläpitokorjauksiin on kirjattu Koulukeskuksen väliaikaiskeittiön vuodelle 2019 kohdistuvat vuokratustannukset 38.000 €, joita ei ole huomioitu talousarvion laadinnassa. Asuntojen vuokratuotto on vuoden 2018 tasolla ja on alittumassa budjetoidusta n. 60.000 €:lla. Osa huonokuntoisista asunnoista on tyhjänä, joka alentaa vuokratuottoa.

Toimitilapalveluiden syyskuun lopun ulkoisten toimintakulujen kokonaistoteutuma kiinteistönpidon osalta on 69,3 % ja toimintatuottojen 69,3 %. Asuntojen vuokratuotot ovat jäämässä n. 100.000 € budjetoidusta.

Siivouspalveluiden syyskuun lopun ulkoisten toimintakulujen kokonaistoteutuma on 74,8 % ja toimintatuottojen 18,1 % (TA 7.020 €).

Kunnanvaltuusto päätti kokouksessaan 23.9.2019 § 70 myöntää ravintopalveluille 150.000 € lisämäärärahan. Ravintopalveluiden syyskuun lopun ulkoisten

toimintakulujen kokonaistoteutuma on 73,6 % ja toimintatuottojen 73,9 %.

INVESTOINNIT

Vuosikorjausinvestointien määrärahasta on käytetty 34,8%. Käytetystä määrärahasta pääosa on kohdistunut Kotipiirin ja Vahenojantien rivitalojen muutostöihin. Työohjelman mukaisista kohteista käynnissä ovat olleet myös Euran ja Panelian paloasemien ovimuutostyöt, Lemmikin pihamuutostyöt, Kännön koulun muutostyöt sekä Jokimutkan alueen muutostyöt. Näiden osalta laskutus kulkee toteutuman perässä.

Koulukeskuksen piha-alueen muutostyöt on aloitettu kesäkuun lopussa ja käyttöprosentti on 48,1 %. Kohde valmistuu lokakuun loppuun mennessä. Savikon siiven vesikatkon uusiminen siirtyi myöhemmäksi, koska siihen ei saatu urakkatarjouksia.

Valtuusto päätti myöntää Koulukeskuksen keittiön peruskorjaukselle ja laajennukselle 45.000 €:n lisämäärärahan kokouksessaan 23.9.2019 § 71. Työt ovat valmiit ja käyttöprosentti on 99,8 %.

Valtuusto päätti myöntää Päiväkotia Euranrinkilän rakentamiseen 800.000 €:n lisämäärärahan kokouksessaan 23.9.2019 § 71 vuodelle 2019. Hankkeen kokonaiskustannukset eivät ole ylittymässä. Euranrinkilän rakennustyöt on aloitettu huhtikuussa ja vuoden 2019 korotetusta määrärahasta on käytetty 65,7 %.

Valtuusto päätti myöntää Päiväkotia Lemmikin muutostöihin 45.000 €:n lisämäärärahan kokouksessaan 23.9.2019 § 71. Työt ovat pääosin valmiit ja käyttöprosentti on 97,7 %.

Yhteensä investointimäärärahoista on käytetty 64,8 %.

YHDYSKUNTATEKNIikka

Talesarvioesitykseen on esitetty lisärahoitusta Euran avoimien viheralueiden kehittämisohjelmaan 11 000€, työ kestää kolme vuotta ja kahdelle seuraavalle vuodelle tarvitaan myös 11 000€/vuosi.

Vastuualueen toimintakulujen (ulkoiset) toteuma on 61,7% eli on alle talusarviossa budjetoidun määrän tällä hetkellä. Taloudessa on huomioitava kuitenkin edelleen laskuttamattomien jo tehtyjen töiden osuus. Toimintatuotot ovat toteutuneet jo 91% eli tulevat ylittymään arvioiduista.

Vastuualueen investoinnit etenevät suurimmalta osaltaan suunnitellusti. *Pentti Eskolantien* päällystys ja viimeistelytöistä on siirretty 170 000€ v. 2020 työn loppuunsaattamiseen. Kaavateiden päällystyskohteet on toteutettu, muutamia paikkauksia lukuun ottamatta. Katuvalaistuksen rakentamiskohteet on toteutettu.

Vähäjärven uuden saunan tukipäätös on tullut ja vanhan saunan purku on käynnissä. Liikenneturvalisuuskohteita on toteutettu pitkin vuotta ja syksyllä vielä rakennetaan *Takanummentien* hidastepari. *Karhuntien* alueen rakentaminen on keskeytetty sopimusurakoitsijan oltua kykenemätön tekemään työtä loppuun ja työn saattaminen loppuun kunnan toimesta on käynnistetty.

Kauttuan matonpesualtaiden perustukset on tehty. *Loukostenrannan, Elorannan ja Kotkaniemen* laiturit on hankittu, mutta kustannukset siirtyvät käyttötaloudesta maksettavista, koska yksittäisen hankinnan arvo ei ylittänyt 10 000€.

Pysäköintien kevyenliikenteen väylä on suunnittelussa SitoWise Oy:llä ja ensimmäiset luonnokset on saatu. Samalla konsultilla on myös yleissuunnittelu käynnissä *Harjunahteenkierron ja Mannilan* palstoitussuunnitelma alueiden teistä. *Vaskimäentie/Kukkulamäentie* liittymäalueen korotus on tehty ja päällystys tehdään syksyllä.

Mansikin kunnostusta ei ole tehty, koska Mansikin tuleva käyttö on selvítettävä, ennen uusia investointeja sinne, sivistystoimen luovuttua mm. leirien järjestämisestä siellä.

Ojanperäntien rakentaminen ei toteutunut, koska varattu määräraha ei riittänyt halvimpaan tarjoukseen. Ojanperäntien suunnitelmaa tulee vielä muuttaa, ennen rakentamisen toteutusta.

VESIHUOLTOLAITOS

Toimintakulut ovat yli budjetoidun noin 170 000 euroa. Ylityksestä on aiheutunut palveluiden ostoina budjetoimaton osa 116 000 euroa JVP Eura Oy:n lisälaskuina, mikä aiheutui lietekuljetusten takautuvasta laskutuksesta kolmen vuoden ajalta noin 80 000 euroa ja hiekkapesurin uusinnasta 36 000 euroa. Toimintakuluja on nostaneet myös sijaisuudet, verkoston huuhteluista ja vuotojen kartoituksesta/korjauksista aiheutuneet ylityöt.

Ennuste 7-12/2019: Vedentoimitus Laitilaan on vähentynyt elokuun alusta alkaen merkittävästi. Hallavaaran toiminnan loputtua jätevesimäärät ovat vähentyneet. Nämä pienentävät toimintatuottoja alkuvuoteen verrattuna. Yhteisvaikutuksena karkea arvio tulojen pudotukseen on 100 000 euroa.

2019 vuodelle on hyväksytty 100 000 euron lisämääräraha vesihuollon käyttötalouteen ja tekniseltä alueelta yhdyskuntatekniikan puolelta on sovittu tarvittaessa siirrettäväksi vesihuollon käyttötalouteen 50 000 euroa.

Investointien toteutuma

Vanhan verkoston saneeraus 9004: Keskimutkan tien saneeraushanke on alibudjetoitu ja työ on vasta alku

vaiheessa. Betoniviemäreiden sujutukset alkavat syyskuun aikana. Vesimittareiden vaihdot *Kiiskinmäessä* syksyn aikana. Keskimutkantien saneeraustyöllä suuri vaikutus investoinnin toteutumiseen.

Kunnallistekniikan laajentamisen suunnitteluja ei ole budjetoitu kuin 10 000 euroa, mutta jätevesiasetuksen voimaan tulon johdosta suunnittelut on käynnistetty *Kahalankulman, Harjunummen, Savikon tien, Kuurnamäen ja Euraniityn* alueille. Suunnittelut tulevat ylittämään suunniteluun budjetoidun määrän.

Honkilahdelle ja Knuutilantielle suunnitellut kunnallistekniikan laajennukset toteutetaan syksyn aikana.

Vesihuollon investoinnit arvioidaan menevän lähelle 2019 budjetin tasoa, kun huomioidaan uusiin kaava-alueisiin budjetoitua 300 000 euroa ja Kuninkaanmännyn vesi Oy:n 365 000 euroa pääomitusta. Vanhan verkoston saneerausinvestoinnin toteutumiseen vaikuttaa suuresti Keskimutkantien hankkeen eteneminen.

TAVOITTEET

Strategia	Tavoite	Mittari	Toteutuma
Yrittäminen ja uudet elinkeinot	Sidosryhmien palvelutarpeeseen vastaaminen	Reagointi ja asian ratkaisu 2:ssa viikossa, jos ei edellytä luottamuselinten käsittelyä	Toteutunut
	Talousveden laadun ja määrän varmistaminen uusien yritysten tarpeisiin	Velvoitetarkkailut täyttävät laatukriteerit määrän riittäessä käyttökohteissa.	Toteutunut
Työ, asuminen, palvelut ja kylät	Kuntalaisten palvelutarpeisiin vastaaminen	Reagointi ja asian ratkaisu 2:ssa viikossa, jos ei edellytä luottamuselinten käsittelyä	Toteutunut
	Kunnallistekniikan toiminta-alueiden laajennukset alueilla, joissa useita liittyjiä ja kokonaisuus kustannustehokasta. Sekä kiinteistöjen huokuttelemisen olemassa olevien verkostojen liittyjiksi ja asiakkaisiksi.	Vesihuollon liittymien määrän seuranta.	On pidetty esittelytilaisuuksia verkoston laajentumisalueilla
	Uusien kaava-alueiden infrastruktuurin rakentaminen valtuuston määrärahojen asettamissa rajoissa	Infrastruktuuri on rakennettu vuoden 2019 loppuun mennessä	Karhuntien alue saataneen valmiiksi vaikka urakkasopimus purettu, Pentti Eskolantien toteutus kahdessa vuodessa
Kasvuimago ja kuntakuva	Ympäristöä hoidetaan suunnitelmallisesti	Kuntalaisten palaute	Palaute ollut pääasiassa positiivista.
Itsenäinen ja yhtenäinen Eura	Toimintamenot ovat korkeint. talousarvion mukaiset	Kuukausittaiset talouskatsaukset	On toteutunut
	Investointiprosessin selkiyttäminen eri toimijoille	Investointihankeohjeen päivitys	Tarve- ja hankesuunnittelua on kehitetty. Hankeohjeen päivitys on kesken
	Rakentamisaikaisen kosteudenhallinnan tehostaminen	Sääsuojien käyttö tarvittaessa Kuivaketju -10 menetelmien soveltaminen isoissa rakennushankkeissa	Sääsuojaa on käytetty Koulukeskuksen keittiön peruskorjauksessa ja Päiväkotinä Euranrinkilän rakentamisessa.
	Investointikohteiden suunnittelun ja kustannushall. tehostaminen	Rakentamisaikaiset lisäkustannukset uudiskohteissa enintään 5 % ja peruskorjauskohteissa 10%	Koulukeskuksen keittiön lisäkustannukset 11%, Lemmikin 2 %

KONSERNIYHTIÖT: JVP – EURA OY, UIMA- JA URHEILUHALLI OY JA KOY KAUTTUANPUISTO

JVP-EURA OY

Jarkko Leminen

JVP-Euran toimitusjohtaja vaihtui syyskuussa. Euran kunnan vesilaitoksen päällikkönä toimiva Jarkko Leminen aloitti JVP-Euran uutena toimitusjohtajana. JVP- Eura Oy:n hallitus ja Pirjo Patala päättivät johtajasopimuksen yhteisymmärryksessä Patalan siirtyessä uusiin haasteisiin. Hän toimi yhtiön toimitusjohtajana vuodesta 2016. Kolmen vuoden aikana yhtiön toiminta on saatu vakaalle pohjalle ja luparajoja vastaavaksi.

Ympäristöluvan mukaiset raja-arvot on saavutettu kaikilta osin ks. <http://www.jvp-aura.fi/tulokset/>

Käsittelykustannukset ovat hieman nousseet kuluvana vuonna. Lisäkustannuksia syntyi lietekuljetuksista, joiden kuljetuksen osuuden ne käsittelevä yritys oli unohtanut laskuttaa, ja esikäsitteilylaitteiden hankinnoista (välpepuristin ja hiekan erotuslaite). Lietekuljetuskuluista kunnan osuus on noin 80 000 euroa ja toisena lisäkuluna hiekkapesurin uusinta, josta kunnan osuus noin 36 000 euroa 0% alv. Nämä lisäkustannukset kirjautuvat tälle kuluvalla vuodelle eli yhteensä noin 116 000 euroa jäteveden käsittelykustannuksien lisäksi.

JVP-Eura Oy:n Euran kunnalta laskutettavat jäteveden käyttömaksut määräytyvät kokonaan kuormitusperusteisesti ja tasaus tehdään toteutuneiden virtaus ja laatuarvojen sekä käytössä olevan kustannusjaon mukaan.

JVP:n maksut tällä hetkellä kunnalle on noin 20 000 euroa (0% alv) perusmaksuja kuukaudessa ja 58 000 euroa (0% alv) käyttömaksuja kuukaudessa. Vuodessa käyttö- ja perusmaksut yht. noin 1 060 000 euroa (0% alv).

EURAN UIMA- JA URHEILUHALLI OY

Vesa Nuija

Euran uima- ja urheiluhalli Oy:n käyttötalous on toteutunut 30.9. mennessä pääosin talousarvion mukaisesti. Uimahallin tulot ovat hieman odotettua vähäisemmät, mutta sieltä puuttuu koulujen laskutuksia jonkin verran.

Palkkoja on maksettu virheellisten prosenttien perusteella ja niiden korjaaminen takautuvasti lisää henkilöstökuluja, mutta siitä potista suurin osa tulee maksuun vasta ensi vuonna, koska työntekijät halusivat jakaa takautuvia saataviaan pitemmälle aikavälille. Palkanlaskenta on ulkoistettu.

Keilahalliin ollaan saamassa uusi yrittäjä, jonka tavoitteena on aloittaa yrittäjänä 1.11.2019.

KOY KAUTTUANPUISTO

Katja Aalto

Kauttuanpuiston taloudellinen tilanne on hieman heikentynyt vielä 2019 vuoden puolellakin verrattaessa ensimmäistä 9 kk viime vuoteen. Vuokratuottoja on kertynyt 45 000 euroa vähemmän, kuin edellisen vuoden vertailukautena ja talousarvioon nähden ero tulee olemaan tätäkin suurempi. 9 kuukauden toteuman perusteella tilikauden tulos olisi kuitenkin niukasti positiivinen.

Kauttuanpuiston vuokrausaste on heikentynyt parin viime vuoden aikana 8,4 %, mikä tekee ison loven yhtiön tuloihin. Vuokrausaste on kuitenkin noussut syksyn aikana yli 2 %- yksikköä ja tyhjillään olevien asuntojen määrässä on tapahtunut yli kymmenen asunnon vähennys.

Vuokrausasteen nostamiseksi yhtiö tekee jatkuvasti töitä. Tänä vuonna on remontoitu muutamia taloyhtiöitä ulkoa sekä kunnostettu n. 20 yksittäistä asuntoa, joista noin puolet kuntouttavan työtoiminnan toimesta. Yhtiö pyrkii myös vastaamaan hallitusohjelman energiansäästötavoitteisiin erilaisin energiansäästöön tähtävin pienin investoinnein ja toimenpitein. Öljylämmitteisten kohteiden vaihtoehtoisia ratkaisuja kartoitetaan parhaillaan.